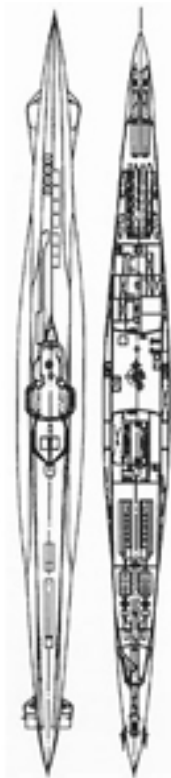


דגם ה VII

ה U 559 הייתה צוללת מדגם VIIC , "סוס העבודה" של הצי הגרמני במלחמת העולם השניה שהתבסס על דגם קודם שימש אותם במלחמה הראשונה. ה VII תוכננו ע"י חברת קש הולנדית שהפעילו הגרמנים בעקבות הסכמי וורסאי והמגבלות שהוטלו על יצור הנשק הגרמני ובכללו צוללות. עד סוף מלחמת העולם השנייה יוצרו 709 צוללות מדגם זה כשבמהלך השנים הכניסו בו הגרמנים שינויים אשר קיבלו את הכינויים F i D ,C B VII/A . מסדרת ה VIIC יוצרו 568 צוללות בין השנים 1940 – 1945 .



SECTION C



SECTION B



SECTION A



Type VIIC U-boat

VIIC

769 טון.
871 טון.
50.5/ 67.1 מטר.
4.7 / 6.2 מטר.
17.7 קשר.
7.6 קשר.
KW 2.400
KW 560
8.190 מייל ימי (15.170 ק"מ)
81 מייל ימי (150 ק"מ)
C35 88 mm/L45
(שונים)
4
1
14 טילי טורפדו
26 מוקשים ימיים
200 פגזים

נתונים

דחי על פני המים
דחי בצלילה
אורך
רוחב
מהירות שיוט מירבית
מהירות מירבית (צלילה)
מנועים ראשיים
מנועים חשמליים
טווח שיוט
טווח שיוט בצלילה
תותח סיפון
מקלע נ"מ
משגרי חרטום (טורפדו)
משגר ירכתיים
חימוש

U-559

ה U-559 מדגם VIIC נבנתה בשנת 1941 במספנות Blohm & Voss בעיר "ברמן", הושקה בינואר 1941 יועדה לשרת בים האטלנטי והוצבה בבסיס הצוללות שב "סיינט נזר" (בצפון מערב צרפת). ה U-559 השתתפה במהלך קייץ 1941 בשני סיורים כנגד שיירות של בעלות הברית והצליחה להטביע סוחרת אחת ה- SS Aguila בספטמבר סופחה הצוללת לשייטת Goeben והייתה בין הצוללות הגרמניות הראשונות שפעלו בים התיכון. כשבסיסה בסלמיס (יוון) השתתפה הצוללת בשישה סיורים מול חופי מצרים ולוב שבמהלכם הטביעה 5 ספינות מסע ואת הפריגטה האוסטרלית HMAS Parramatta אך את פרסומה חבה ה U-559 לא לפעילותה המבצעית כי אם דווקא לטביעתה שלה .



VIIC Class U-boat

טיבוע הצוללת U-559

ב 30 לאוקטובר 1942 לפנות בוקר מזהה מטוס סיוור בריטי מסוג Sunderland את ה U-559 70 מייל צפונית לדלתת הנילוס והוא מדווח למשחתת HMS Hero הנמצאת בסיוור. ארבע משחתות נוספות, Petard, Pakenham, Dulverton וה Hurworth מוזנקות גם הן מנמל מ"פורט סעיד" ומצטרפות למרדף. משמתקרבת ה Hero היא מזוהה ע"י צוות ה U-559 אשר מעמיקה. לאחר מרדף העורך כ 16 שעות נפגע גוף הצוללת מפצצות העומק שמטילות המשחתות, ארבעה מאנשי הצוות נהרגים כתוצאה מהצפות ופיצוצים והיא עולה לפני המים בסמוך למשחתת Petard. עם זיהוייה של הצוללת פותחת ה Petard באש לעברה. אנשי הצוות המשוכנעים כי הצוללת עומדת לטבוע, נוטשים אותה בבהלה וקופצים למים מבלי שהספיקו להשמיד מסמכים הסודיים, קודי צופן ואת מכשיר ה"אניגמה" שעל סיפונה. הם נאספים ע"י הספינות הבריטיות ומובלים במהירות אל מתחת לסיפונים ע"מ שלא יבחינו באחת הפעולות הנועזות והמסווגות ביותר במלחמת העולם השנייה העומדת להתרחש.

החילוץ ששינה את פני הסלחמה

משהובלה צוות הצוללת לסיפונים התחתונים. שחו שלושה מלחים בריטיים: Francis Colin Grazier סגן ו Tommy Brown ו Anthony Blair Fasson לצוללת הנוטשה והוציאו ממנה את מכשיר ה"אניגמה" וספרי הקוד המעודכנים והעלו אותם על Petard. גרייזר ופאסון חזרו לצוללת ע"מ לחפש מסמכים נוספים אך הצוללת הפגועה שוקעה לפני שהספיקו להחלץ ממנה ושניהם ניספו. החומר שנאסף הועלה על ה Petard שהפליגה לחיפה מיד לאחר הפעולה ואפשר ליח' המודיעין הבריטי ב Bletchley Park לפצח את קוד האניגמה. (זאת לאחר שבמשך 9 החודשים שקדמו לפעולה נסיונות פיצוח הקוד לא צלחו). ולצי הבריטי, לעקוב אחרי תנועותיהן של הצוללות הגרמניות בהמשך המלחמה. שלושת המשתתפים אמנם זכו לאיתורים אך מטעמי סודיות, במטרה לא לעורר את סקרנותו של המודיעין הגרמני ולמרות ההשפעה העצומה שהייתה לפעולתם על מהלך המלחמה. לא זכו באיתור הגבוה ביותר ה Victoria Cross.

הצלילה המסתורית ל U-307

אך בכך לא נסתיימו ניסיונות הצי הבריטי לחלץ חומר נוסף מהצוללת. בספר אוטוביוגרפי מתאר קצין שייטת בריטי בשם Peter Keeble, משימה שהוטלה עליו במהלך המלחמה. הוא תוודרך כי בצוללת U-307 נמצא רדאר שעליו לחלץ ממנה. מיקומו של המכשיר תואר בדיוק מתמיה והוא עבר אימונים במתקן המדמה את את חדר הבקרה של הצוללת. קייבל ממשיך ומתאר את הצלילה שהתבצעה לא רחוק מ"פורט סעיד" בעומק של כ 70 מטר. העובדה שהצוללת U-307 מעולם לא פעלה באיזור והסיכוי הקלוש שבעלות הבריטית ידעו את מיקומו המדוייק של ללא הדיווח של טומי בראון (ששרד את החילוץ הקודם) איששו את העובדה כי למעשה צלל קייבל על ה U-559 שמיקום טביעתה 32.30N, 33.00E נרשם ביומנה של ה HMS Petard. צלילה זו ודומות לה במהלך המלחמה היוו בסיס לסרט [U-571](#) שיצא לאקרנים בשנת 2000 ועלילתו, (הבידיונית) "תפיסתה של צוללת גרמנית בידי צוללים אמריקאים וחילוץ מכשיר "אניגמה".

סקורות:

<http://www.uboaat.net/boats/u559.htm>

<http://uboaat.net/maps/mediterranean.htm>

http://en.wikipedia.org/wiki/German_submarine_U-559

<http://www.ellsbury.com/ultrafassongrazier.htm>